

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Cdo/147/2020
Identifikačné číslo spisu: 2115223452
Dátum vydania rozhodnutia: 31.05.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:2115223452.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a sudcov JUDr. Mariána Sluka, PhD. a JUDr. Igora Belka, v spore žalobkyne WM Consulting & Communication, s.r.o., so sídlom v Piešťanoch, Žilinská cesta 130, IČO: 34 127 798, zastúpeného advokátskou kanceláriou Roman Kvasnica a partneri s.r.o., so sídlom v Piešťanoch, Žilinská cesta 130, IČO: 36 866 598, proti žalovaným 1/ M. Q. (predtým Š.), bytom vo V.A. B. XXX, 2/ Š. Š., bytom v F. Z. H. XX, zastúpenému advokátkou JUDr. Helenou Buzgóovou, so sídlom v Dunajskej Strede, Alžbetínske námestie 2, o zaplatenie zmenkovej sumy 9 220,29 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 23 CbZm 76/2015, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo 16. apríla 2019 sp. zn. 9 Co 125/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaní 1/ a 2/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trnava (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 01. decembra 2017 č. k. 23 CbZm 76/2015 - 224 vo výroku I. žalobu zamietol. Vo výroku II. vyslovil, že žalovaná 1/ nemá voči žalobkyni právo na náhradu trov konania. Vo výroku III. uložil žalobkyni povinnosť nahradiť žalovanému 2/ trovy konania v plnom rozsahu s tým, že o výške trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na čl. I § 10, čl. I § 11 ods. 1, čl. I § 17 ods. 1 a ods. 2, čl. I § 48 ods. 1, § 70 ods. 1, čl. I § 75 zákona č. 191/1950 Zb. zmenkového a šekového, § 52 ods. 1, ods. 3 a ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. decembra 2007, § 23a ods. 1 a ods. 2 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, § 4 ods. 1, ods. 2 až ods. 3, ods. 7 a ods. 8 zákona č. 258/2001 o spotrebiteľských úveroch, § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01. mája 2014, § 52 ods. 2 tretia veta, § 100 ods. 1, § 101 Občianskeho zákonníka, § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobkyňou predložená zmenka bola zabezpečovacou zmenkou k Zmluve o splátkovom úvere uzatvorenej dňa 05.

októbra 2006, medzi žalovanými ako dlžníkmi a spoločnosťou Slovenská sporiteľňa, a.s., ako veriteľom. Uvedenú zmluvu súd vyhodnotil ako spotrebiteľskú na základe zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy. Uviedol, že aj keď spotrebiteľ nevznesie námietky proti zmenke, resp. jej vyplneniu alebo uplatneniu práv zo zmenky, je súd oprávnený a povinný skúmať platnosť zmenky a dohody o jej vyplnení, aktívnu legitimáciu majiteľa zmenky na uplatnenie práv zo zmenky, oprávnenosť postupu pri vyplňaní blankozmenky a nekalú povahu zmluvných podmienok, dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve, na základe ktorej záväzok zabezpečený zmenkou vznikol. Konštatoval, že ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu normu účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená. Dospel k záveru, že ak žalobkyňa nepredložila súdu Zmluvu o vyplňovacom práve, hoci táto jej bola zo strany Slovenskej sporiteľne, a.s. postúpená spolu s celou zmluvnou dokumentáciou, nemal súd možnosť preskúmať, či bola blankozmenka vyplnená v súlade s touto zmluvou a teda či nebola vyplnená na škodu žalovaných ako spotrebiteľov. Dôkazné bremeno v tomto smere zaťažuje žalobkyňu a súd nemôže akceptovať jej snahu o prenesenie dôkazného bremena na žalovaných. Súd zároveň poukázal na spoločné stanovisko občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. októbra 2015 (R 93/2015), ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená. Uzavrel, že ak je neplatná dohoda o vyplnení blankozmenky, resp. ak je blankozmenka vyplnená v rozpore s dohodou na škodu spotrebiteľa, neplatná je aj samotná zmenka a pokiaľ súd nemal preukázaný opak (teda, že dohoda o vyplňovacom práve k blankozmenke je platná, resp. žalobkyňa vyplnila blankozmenku v súlade s dohodou), musí vychádzať z toho, že zmenka bola vyplnená na škodu spotrebiteľa, čo je v rozpore s § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 4 ods. 7 zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd mal za to, že keďže žalobkyňa nepreukázala súdu vyplnenie blankozmenky v súlade so zmluvou o vyplňovacom práve, nebolo potrebné zakladať rozhodnutie o žalobe na čiastočnom premlčaní nároku, pretože žalobnému návrhu nie je možné vyhovieť v celom rozsahu (t.j. vrátane nepremľanej časti), pre absolútnu neplatnosť zmenky. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1, § 257 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Proti uvedenému rozhodnutiu podala odvolanie žalobkyňa, a to proti výrokom I. a III. rozhodnutia súdu prvej inštancie.

2. Krajský súd v Trnave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom zo 16. apríla 2019 sp. zn. 9 Co 125/2018 vo výroku I. rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny (§ 387 ods. 1 a ods. 2 CSP). Vo výroku II. žalovaným 1/ a 2/ voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Odvolací súd dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť ako rozhodnutie (vo výroku) vecne správne (vo výroku I., ako aj v závislých výrokoch II. a III.), pričom sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia (s jeho skutkovými i právnymi závermi) a v zmysle § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení rozhodnutia obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. V odôvodnení sa zároveň vysporiadal s podstatnými odvolacími námietkami. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia poukázal na Spoločné stanovisko k postupu súdov nižšej inštancie vo veciach návrhov s uplatneným právom zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa, prijaté 20. októbra 2015 občianskoprávnym a obchodnoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (uverejneným v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 8/2015 pod číslom 93). Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená, v danom prípade zákon o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu vystavenia zmenky. Uviedol, že napriek zisteniu okresného súdu o existencii písomnej dohody o vyplňovacom práve, žalobkyňa namietala jej existenciu, túto nepredložila s odôvodením, že ňou nedisponuje, avšak súd mal z vyjadrenia Slovenskej sporiteľne, a.s. vedomosť o postúpení celej zmluvnej dokumentácie aj so zmluvou o vyplňovacom práve žalobkyni. Súd prvej inštancie tak správne uzavrel, že ohľadom tejto dohody žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno. Skonštatoval, že súd prvej inštancie postupoval v súlade s právom (hmotným i procesným), poskytol žalovaným ako spotrebiteľom ochranu ex offio (žalobou uplatnený nárok skúmal aj z hľadiska jeho ne/súlady s normami na ochranu spotrebiteľa), keď riešil kauzu zmenky a zmluvu o úvere posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu, pričom považoval za nutné v danej veci posúdiť obsah dohody o vyplnení blankozmenky, ktorej predloženie a

teda preukázanie jej platnosti zaťažovalo žalobkyňu, ktorá si túto dôkaznú povinnosť nesplnila, čím zapríčinila, že v konaní nebolo preukázané, že dohoda o vyplňovacom práve k blankozmenke je platná, resp. že zmenka je vyplnená v jej súlade, čo odôvodnilo záver okresného súdu, že zmenka bola vyplnená na škodu spotrebiteľa, v rozpore s § 4 ods. 7 zákona o spotrebiteľských úveroch a § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie správne zamietol žalobu, keď zmenku považoval za neplatnú, pričom správne konštatoval, že z tohto dôvodu nebolo potrebné zakladať rozhodnutie o žalobe na čiastočnom premlčaní nároku. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP, aplikujúc čl. 4 ods. 2 Základných princípov CSP.

3. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“). Prípustnosť dovolania odôvodnila s poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Namietala, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnych otázok, ktoré v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte neboli vyriešené, a to: a/ či je súd oprávnený vzniesť námietku týkajúcu sa spôsobu vyplnenia blankozmenky za zmenkového dlžníka, a to v zmysle § 17 ods. 2 zákona zmenkového a šekového, b/ či je námietka týkajúca sa vyplnenia blankozmenky námietkou v zmysle § 17 zákona zmenkového a šekového, c/ či žalobca nesie dôkazné bremeno vyplnenia blankozmenky, napriek skutočnosti, že zo strany žalovaných ako dlžníkov zo zmenky nie je táto skutočnosť namietaná, d/ či žalobca, ktorý si uplatňuje nárok zo zmenky, je povinný preukazovať vyplnenie blankozmenky predložením písomnej dohody o zmenkovom vyplňovacom práve, e/ či musí mať dohoda o zmenkovom vyplňovacom práve k blankozmenke písomnú formu, f/ či je možné v prípade nepredloženia písomnej dohody o zmenkovom vyplňovacom práve dospieť k záveru, že zmenka bola vyplnená na škodu spotrebiteľa v rozpore s § 4 ods. 7 zákona o spotrebiteľských úveroch, g/ či v prípade, ak súd dospeje k záveru, že zmenka je vyplnená na škodu spotrebiteľa, je uvedený záver dôvodom pre zamietnutie celého nároku, nakoľko žalobkyňa tvrdí, že súd mal žalobu zamietnuť v iba v rozsahu, v ktorom malo podľa názoru súdu dôjsť k vyplňovaciemu excesu, resp. k vyplneniu zmenky na škodu spotrebiteľa. Dovolateľka v dovolaní uviedla aj jej stanovisko k riešeniu daných otázok, a to stanovisko: 1/ k prípustnosti námietok s poukazom na § 17 ods. 1 a ods. 2 zákona zmenkového a šekového; 2/ k obsahu a forme zmenkového vyplňovacieho práva s poukazom na § 10 zákona zmenkového a šekového, keď mala za to, že odvolací súd riešil otázku formy a obsahu vyplňovacieho oprávnenia, otázku vyplňovacieho excesu, ako aj otázku dôkazného bremena preukázania vyplňovacieho oprávnenia, v rozpore s právnou teóriou zmenkového práva; 3/ konanie na škodu dlžníka, keď mala za to, že aj ak by súd dospel k právnomu záveru, že zmenka je vyplnená v rozpore so zmenkovým vyplňovacím oprávnením, respektívne na škodu žalovaných ako spotrebiteľov, táto skutočnosť nie je dôvodom na zamietnutie žaloby v celom rozsahu. Právna teória zmenkového práva jednoznačne zastáva názor, že vyplňovací exces nemôže byť bez ďalšieho spojený s plným procesným úspechom žalovaného vo forme zamietnutia žaloby. Zastávala názor, že ak odvolací súd dospel k záveru, že došlo k vyplneniu zmenky na škodu žalovaných, takýto záver nie je dôvodom pre zamietnutie žaloby. V danom prípade, nakoľko dohoda o zmenkovom vyplňovacom práve nemá písomnú formu, je podľa názoru žalobkyne potrebné skúmať obvyklý obsah a výšku zabezpečenej kauzálnej pohľadávky, ktorú žalobkyňa v konaní preukázala. Žiadala, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalovaní 1/ a 2/ sa k dovolaniu žalobkyne písomne nevyjadrili.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu - žalobkyňa, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté, zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), pričom dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je potrebné odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 ods. 1 CSP. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne

odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania. Opodstatnené (dôvodné) je také prípustné dovolanie, v ktorom je oprávnené uplatnený dovolací dôvod.

7. Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

7. 1. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

8. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania a v spojitosti s tým označiť v dovolaní náležitým spôsobom tiež dovolací dôvod. V dôsledku spomenutej viazanosti neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

9. Žalobkyňa v dovolaní uviedla, že prípustnosť jej dovolania vyplýva z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Pokiaľ dovolateľka zastáva názor, že jej dovolanie je prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, musí v dovolaní v spojitosti s týmto tvrdením vysvetliť svoje presvedčenie, že odvolací súd riešil dosiaľ dovolacím súdom neriešenú otázku.

10. Ak v dovolaní absentuje vyššie uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu sa ustálila na názore, podľa ktorého sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, ale významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 CSP, resp. § 432 ods. 2 CSP.

11. Žalobkyňa v podanom dovolaní podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP vo vzťahu k namietanému nesprávne právne posúdeniu nedôvodnosti jej žalobného nároku vyslovila potrebu vyriešenia nasledovných právnych otázok: a/ či je súd oprávnený vzniesť námietku týkajúcu sa spôsobu vyplnenia blankozmenky za zmenkového dlžníka, a to v zmysle § 17 ods. 2 zákona zmenkového a šekového; b/ či je námietka týkajúca sa vyplnenia blankozmenky námietkou v zmysle § 17 zákona zmenkového a šekového; c/ či žalobca nesie dôkazné bremeno vyplnenia blankozmenky, napriek skutočnosti, že zo strany žalovaných ako dlžníkov zo zmenky nie je táto skutočnosť namietaná; d/ či žalobca, ktorý si uplatňuje nárok zo zmenky, je povinný preukazovať vyplnenie blankozmenky predložením písomnej dohody o zmenkovom vyplňovacom práve; e/ či musí mať dohoda o zmenkovom vyplňovacom práve k blankozmenke písomnú formu; f/ či je možné v prípade nepredloženia písomnej dohody o zmenkovom vyplňovacom práve dospieť k záveru, že zmenka bola vyplnená na škodu spotrebiteľa v rozpore s § 4 ods. 7 zákona o spotrebiteľských úveroch; g/ či v prípade, ak súd dospeje k záveru, že zmenka je vyplnená na škodu spotrebiteľa, je uvedený záver dôvodom pre zamietnutie celého nároku, nakoľko žalobkyňa tvrdí, že súd mal žalobu zamietnuť iba v rozsahu, v ktorom malo podľa názoru súdu dôjsť k vyplňovaciemu excesu, resp. k vyplneniu zmenky na škodu spotrebiteľa?

12. Aby na základe dovolania podaného podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP. K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže

dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Aj právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP, podobne ako predchádzajúca právna úprava, dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

13. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Otázkou relevantnou podľa tohto ustanovenia môže byť len právna otázka, na ktorej spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázky síce riešené súdmi v priebehu konania, avšak netvoriace základ ich rozhodnutí, nemajú relevanciu v zmysle tohto ustanovenia. Predmetná otázka musí byť zároveň procesnou stranou nastolená v dovolaní. Právne otázky, dovolateľom v dovolaní nenastolené a nepomenované, nemajú relevanciu z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia.

14. Dovolací súd zdôrazňuje, že nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania podľa § 421 písm. b/ CSP je, že ide o otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, vyriešenie ktorej nemalo určujúci význam pre rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia.

15. Osobitne významným znakom otázky relevantnej v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP je jej zásadný právny význam. Aj za účinnosti nových civilných predpisov je opodstatnené konštatovanie, že otázkou zásadného právneho významu je otázka, ktorá je významná nielen pre tú ktorú prejednávanú právnu vec (spor), ale aj zo širších hľadísk, najmä z hľadiska celkovej rozhodovacej praxe všeobecných súdov Slovenskej republiky. Účelom § 421 ods. 1 písm. b/ CSP je dosiahnuť vyriešenie dosiaľ ešte nevyriešenej právnej otázky (a „zaplnením bielych miest doterajšieho rozhodovania dovolacieho súdu prispieť k vytvoreniu jeho ustálenej rozhodovacej praxe“).

16. Naostatok treba uviesť, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP je relevantná len otázka, ktorá kumulatívne vykazuje všetky vyššie uvedené znaky. Ak z týchto znakov chýba čo i len jeden, nemôže byť dovolanie procesne prípustné.

17. Pre účely ďalšieho výkladu dovolací súd uvádza, že vo všeobecnosti platí, že ak niektorý zákon podmieňuje vznik určitého nároku kumulatívnym splnením viacerých predpokladov, súd žalobe vyhovie iba vtedy, keď sú dané všetky zákonom stanovené predpoklady vzniku nároku, inak žalobu zamietne. Pokiaľ súd žalobe uplatňujúcej taký nárok vyhovie, pre úspech dovolania žalovaného stačí, ak v procesne prípustnom dovolaní dôvodne spochybní správnosť riešenia právnej otázky týkajúcej sa čo aj len jedného z viacerých predpokladov. Iná situácia ale nastáva, keď súd žalobu týkajúcu sa takého nároku zamietne. Žalobca vtedy ako dovolateľ dosiahne v dovolacom konaní úspech len ak opodstatnene spochybní správnosť riešenia buď tej jedinej právnej otázky, na ktorej spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu, alebo súčasne všetkých tých otázok, na riešení ktorých spočívalo dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu.

18. V danom prípade súdy konštatovali, že ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu normu účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená. Na základe vykonaného dokazovania súdy dospeli k záveru, že žaloba žalobkyne nie je dôvodná, pretože žalobkyňa v spore nepredložila písomnú zmluvu o vyplňovacom práve, ktorá jej bola spolu s celou zmluvnou dokumentáciou odovzdaná Slovenskou sporiteľňou, a.s. (ktorej predloženie a teda preukázanie jej platnosti zaťažovalo žalobkyňu, ktorá si túto dôkaznú povinnosť nesplnila), a preto súd nemal možnosť urobiť posúdenie zmluvných podmienok vyplnenia zmenky, a to, či dohoda o vyplňovacom práve k blankozmenke je platná, resp. či bola blankozmenka vyplnená v súlade s touto dohodou. Dovolací súd k tomu poznamenáva, že pokiaľ súd na základe výsledkov dokazovania zisťuje existenciu a obsah dohody o vyplňovacom práve, rieši aj skutkové otázky. Výsledkom tejto činnosti

súdu sú aj skutkové zistenia a z nich vyvedené aj skutkové (nie len právne) závery súdu. Hodnotiaci skutkový záver súdu, ktorý tvorí podstatu tohto výsledku, nepredstavuje právne posúdenie. Tento skutkový záver súdov nemožno v dovolacom konaní úspešne spochybniť - dovolací súd je totiž viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP), a to aj vtedy, keď je v dovolaní spochybňovaný (aj) skutkový stav zistený odvolacím súdom.

19. Žalobkyňou zadefinované právne otázky špecifikované v bode 11. tohto uznesenia by mohli mať znaky relevantné v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP iba vtedy, ak by výsledok ich riešenia (posúdenia a vyhodnotenia) odvolacím súdom predstavoval jediný a výlučný dôvod, pre ktorý nebolo jej žalobe vyhovie. Žalobkyňa ale tieto otázky nastolila v inej situácii, v ktorej zamietnutie jej žaloby opodstatňoval aj samotný záver súdu, že žalobe nebolo možné vyhovieť z dôvodu, že žalobkyňa nepredložila písomnú zmluvu o vyplňovacom práve, ktorá jej bola spolu s celou zmluvnou dokumentáciou odovzdaná Slovenskou sporiteľňou, a.s. (ktorej predloženie a teda preukázanie jej platnosti zaťažovalo žalobkyňu, ktorá si túto dôkaznú povinnosť nesplnila), na základe čoho súd nemal možnosť urobiť posúdenie zmluvných podmienok vyplnenia zmenky.

19.1. Predmetné „dovolacie“ otázky sa teda v okolnostiach tohto dovolacieho konania netýkali takých záverov, výlučne na ktorých spočíva dovolaním napadnuté rozhodnutie. Takto dovolateľkou nastolené otázky majú v danom prípade povahu (len) akademickú, ktorej zodpovedanie dovolacím súdom by nemohlo viesť k zrušeniu alebo zmene dovolaním napadnutého rozhodnutia. Pritom cieľom civilného sporového konania (aj pred dovolacím súdom) je poskytnúť reálnu ochranu právam, nie riešiť teoretické otázky, ktorých výsledok sa nijako nepremietne do právnej sféry procesných strán.

19.2. V tejto súvislosti dovolací súd (aj s ohľadom na dovolateľkine zdôvodnenie riešenia ňou vznesených otázok), keď dovolateľka v dovolaní namieta správnosť právnych záverov súdov, opätovne zdôrazňuje, že sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 CSP.

20. So zreteľom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že otázky nastolené žalobkyňou v dovolaní nemajú v okolnostiach daného konania (a tohto dovolacieho konania) znaky relevantné v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

21. Z uvedeného je zrejmé, že nebolo možné uskutočniť meritórny dovolací prieskum, nakoľko obsah dovolania a vymedzenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP nemalo zákonom vyžadované náležitosti. Pokiaľ by dovolací súd za tohto stavu nebral do úvahy absenciu náležitostí prípustnosti dovolania, a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný dovolací prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP. Postup dovolacieho súdu by v takom prípade dokonca porušil základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

22. Keďže otázky nastolené žalobkyňou v dovolaní nemajú v okolnostiach daného konania (a tohto dovolacieho konania), znaky relevantné v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, v dôsledku čoho prípustnosť jej dovolania nevyplýva, dovolací súd dovolanie odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP ako neodôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi.

23. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.